
40. Odpoveď ministra životného prostredia Slovenskej republiky P. Žigu na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky Ľ. Galka podanú 26. marca 2014 vo veci predĺženia geologického prieskumu uránových rúd na Jahodnej pri Košiciach

MINISTER
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
PETER ŽIGA

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 02-05-2014		
Číslo spisu: PREDS-459/2014		
Listy: 11-	Prílohy: 1/2	
RZ	ZH	LU

Bratislava, 28. apríl 2014
číslo: 5377/2014-min

Vážený pán poslanec,

v prílohe Vám zasielam odpoveď na Vašu interpeláciu týkajúcu sa geologického prieskumu uránových rúd, ktorú mi pod číslom PREDS-295/2014 postúpil predseda Národnej rady Slovenskej republiky.

S úctou

Vážený pán
Ľubomír Galko
poslanec
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

Na vedomie:

Vážený pán
Pavol Paška
predseda
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania:		
02-05-2014		
Číslo spisu: PREDS-429/8014		
Listy:	Prílohy:	
RZ	ZH	LU

príloha k listu č. 5377/2014-min

Otázka č. 1:

Podľa § 22 ods. 1 geologického zákona v znení účinnom do 31.10.2013 prieskumné územie určí ministerstvo najviac na štyri roky; na návrh fyzickej osoby-podnikateľa alebo právnickej osoby, ktorá je objednávatelom (ďalej len "držiteľ prieskumného územia"), sa môže táto lehota predĺžiť o ďalšie štyri roky, opätovne o ďalšie dva roky, a ak určená lehota nepostačuje na dokončenie dotknutej činnosti, môže byť na návrh držiteľa prieskumného územia predĺžená o lehotu, ktorá je nevyhnutne potrebná na dokončenie geologických prác. O predĺženie je potrebné požiadať najmenej tri mesiace pred uplynutím lehoty.

Podľa § 25 ods. 6 geologického zákona v znení účinnom do 31.10.2013 ak držiteľ prieskumného územia nevynaložil na vykonávanie vybraných geologických prác v prieskumnom území počas doby platnosti jeho určenia minimálne 70% projektovaných finančných prostriedkov, ministerstvo jeho žiadosť o predĺženie lehoty podľa § 22 ods. 1 zamietne.

Z vyššie uvedeného legislatívneho textu vyplýva, že platnosť prieskumného územia môže byť predĺžená, t. j. že ministerstvo nie je povinné rozhodnúť o predĺžení platnosti prieskumného územia. Aj keď v danom prípade ide o oprávnenie a nie povinnosť ministerstva, je potrebné si uvedomiť, že pokiaľ ministerstvo prieskumné územie nepredĺži, t. j. návrh na predĺženie platnosti prieskumného územia zamietne, musí túto skutočnosť v súlade so zásadou oportunitý riadne zdôvodniť, osobitne v prípadoch, ak by takýmto rozhodnutím mohla byť spôsobená držiteľovi prieskumného územia nemalá škoda, či iná ujma. Rozhodnutie o zamietnutí návrhu na predĺženie platnosti prieskumného územia má meritórny charakter, tzn. že je preskúmateľné orgánom konajúcim o rozklade a následne aj súdom v preskúmacom konaní.

Zákon výslovne stanovuje ministerstvu povinnosť nepredĺžiť platnosť prieskumného územia, pokiaľ držiteľ prieskumného územia nepreinvestuje aspoň 70% z projektovaných finančných prostriedkov počas doby platnosti prieskumného územia, pričom ide o jediný zákonný dôvod pre obligatórne zamietnutie návrhu na predĺženie platnosti prieskumného územia. Za takýto dôvod zákon explicitne neustanovuje „nesúhlas“ orgánu samosprávy.

Z vyžiadaných stanovísk dotknutých obcí a dotknutého samosprávneho kraja v konaní o proteste Generálnej prokuratúry SR nevyplývalo, v čom konkrétne je návrh na predĺženie platnosti prieskumného územia nezlučiteľný z hľadiska cieľov a priorít programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí, a to najmä s poukazom na skutočnosť, že inštitút predĺženia lehoty platnosti prieskumného územia nedáva držiteľovi prieskumného územia právny nárok na prípadnú banskú (ťažobnú činnosť).

Otázka č. 2

V tejto súvislosti je potrebné predovšetkým zdôrazniť, že v prípade rozhodnutia z 10. 1. 2014 som nekonal v rámci riadneho konania o predĺžení lehoty prieskumného územia Jahodná – Čermeľ, ale na základe protestu prokurátora sp. zn. VI/1 Gd 152/13-9 Generálnej prokuratúry SR, t.j. v štádiu preskúmania právoplatného rozhodnutia Ministerstva životného prostredia SR, sekcie geológie a prírodných zdrojov z 13. januára 2013. Preto je nesporné, že akýchkoľvek spätný zásah do právnych účinkov už právoplatného rozhodnutia vyvoláva hrozby náhrady škôd a medzinárodných arbitráží. Uvedenú vec zároveň posudzoval môj poradný orgán – osobitná komisia ministra životného prostredia Slovenskej republiky pre konanie vo veciach rozkladov, ktorého členmi sú odborníci z právnej teórie a praxe. Po vyhodnotení všetkých podkladov k rozhodnutiu jednotlivo a v ich súhrne neboli zistené dôvody, pre ktoré by bolo potrebné zamietnuť návrh na predĺženie lehoty prieskumného územia. V tejto súvislosti boli pritom rovnako vzaté na zreteľ podstata a zmysel inštitútu prieskumného územia, ktorým je z technického hľadiska vymedzenie plochy, v ktorej má držiteľ prieskumného územia právo vykonávať iba geologické práce, pričom z rozhodnutia o predĺžení lehoty prieskumného územia nevyplýva oprávnenie vykonávať akékoľvek ďalšie činnosti, najmä nie ťažobné práce.

Otázka č. 3

V tejto veci opätovne zdôrazňujem, že prieskum nie je ťažba. V prípadnom povoľovanom konaní na ťažbu uránu, rezort životného prostredia dôrazne uplatní právo na priaznivé životné prostredia, ako napr. v rámci posudzovania vplyvov na životné prostredia, určenia dobývacieho priestoru, povolenia technológie na banskú činnosť, v ktorom majú obce a kraj právo veta, pričom investor bez tohto rozhodnutia nemôže vykonávať banskú činnosť.

Vyjadrením tohto postoja je aj Memorandum o spolupráci so samosprávou s cieľom zabrániť ťažbe na ložisku rádioaktívnych nerastov, ktoré som predložil dotknutým obciam a vyššiemu územnému celku. Vzhľadom na to, že je možné ťažbe v lokalite Čermeľ - Jahodná zabrániť, nebolo by správne a zodpovedné vystavovať Slovenskú republiku v tomto štádiu riziku medzinárodnej arbitráže.